

İSLAM'I ANLAMAK, İMANI YAŞAMAK VE ZEKÂTIN ÖNEMİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَفِي كُلِّ حِينٍ.
نَحْمَدُهُ بِجَمِيعِ مَحَامِدِهِ لَهُ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ

وَجْهِهِ وَ لِعَظِيمِ سُلْطَانِهِ.

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْأَوْلِيَيْنِ وَالْآخِرِينَ

سَيِّدِنَا وَمَدِينِنَا مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَ

مَنْ تَبِعَهُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ .

أَمَّا بَعْدُ: فَاعْلَمُوا أَيُّهَا الْأَخْوَانُ فَإِنَّ أَفْضَلَ الْحَدِيثِ

كِتَابُ اللَّهِ، وَأَحْسَنَ الْهُدَى هَدَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا،

وَ كُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٍ، وَ كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَ كُلُّ ضَلَالَةٍ وَ

صَاحِبِهَا فِي النَّارِ وَ بِالسَّنَدِ الْمُتَّصِلِ إِلَى النَّبِيِّ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü li'l-lâhi rabbi'l-âlemîne alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Nahmedühû bi-cemîi mehâmidih. Lehü'l-hamdü kemâ yen-beğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih.

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne senedinâ ve mededinâ Muhammedini'l-Mustafâ ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ.

Emmâ ba'dü:

Fa'lamû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve ahsene'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ. Ve külle muhdesetin bid'atün. Ve külle bid'atin dalâletün. Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehü kâle:

*إنه سيصيب أمتي في آخر الزمان بلاء شديد لا
ينجو منه إلا رجل عرف دين الله فجاهد عليه*

بلسانه وقلبه فذلك الذي سبقت له السوابق

ورجل عرف دين الله فصدق به

İnnehû se-yüsîbü ümmetî fî âhiri'z-zamâni belâün şedîdün lâ yencû minhu illâ racülün arafe dîne'l-lâh fe-câhede aleyhi bilisânihî ve kalbihî fe-zâlike'l-lezî sebekat lehû's-sevâbiku ve racülün arafe dîne'l-lâh fe-saddeka bihî.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâle.

“Hiç şüphe yok ki ümmetime âhir zamanda şiddetli bir bela isabet edecek; ümmetim çok şiddetli bir musibete, belaya maruz kalacak. Bu beladan, imtihandan, fitneden kurtulması mümkün olan iki insan var. Ötekiler bu belaya mâruz kalacaklar, bu imtihana uğrayacaklar; bu imtihanda kaybedecekler. Birinci grup; bir adam ki Allah’ın dinini biliyor ve bu bilgisi üzerine bu dine yardım etmek için lisanıyla gönlüyle cihat ediyor, uğraşüyor, gayret ediyor. Bu adam Allah’ın kendisine ezelden çok lütuflar ihsan ettiği bir kimse demektir. İkinci grup ise Allah’ın dinini bilen, buna uyan ve tasdik eden kişi.”

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selamı ve rahmeti üzerinize olsun. Allahu Teâlâ hazretleri dünya ve âhîret saadetine erdirsin, cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup tefeyyüz eylemek, talim eylemek üzere toplanmış bulunuyoruz. Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce, boynumuzun borcu olan vazifeleri îfâ edelim; cümle geçmişlerimizin ruhlarına sûreler okuyalım.

Başta Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* olmak üzere, onun etbânının, ashabının, Hz. Âdem *aleyhisselam*'dan Peygamber Efendimiz *aleyhisselam*'a kadar gelmiş geçmiş cümle enbiyâ ve mürselînin, cümle evliyâullahın, sâdâtın, âşıkların ruhlarına; hâsseten Ümmet-i Muhammed'in vefatından sonra irşadıyla vazifeli olarak çalışmış olan meşâyih-i kirâmımızın ruhları için; okuduğumuz hadîs-i şerîfleri bizlere kadar nakil ve rivayet etmiş olan hadis alimlerinin ve râvîlerin; okuduğumuz *Râmûzü'l-ehâdîs* kitabını cem ve telif eylemiş

olan Gümüşhaneli Hocamız'ın, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zâhid-i Bursevî Hocamız'ın ruhları için; cümle silsilemiz mensuplarının ruhları için ve sâir evliyâullahın, sâdât ve meşâyih-i turûk-i aliyyenin ve onlara bağlı âriflerin, dervişlerin, müridlerin, salihlerin ruhlarına hediye olsun diye; uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemeye gelmiş olan siz kardeşlerimizin cümle geçmişlerinin ruhları şâd olsun diye; bu beldeleri fetheden fatihlerin, gazilerin, şehitlerin, mücahitlerin ruhlarına hediye olsun diye; beldemizin medâr-ı iftihârı, büyük mücahit Hüseyin Gazi hazretlerinin, evliyâullahtan Hacı Bayrâm-ı Velî'nin ruhlarına hediye olsun diye; adları unutulmuş, kendilerine dua edecek kimseleri kalmamış olan cümle mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimâtın ruhlarına hediye olsun ve biz yaşayan mü'min kullar da Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, Kur'ân-ı Kerîm yolunca yüreyelim, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ edelim de saadet-i dâreyne nâil olalım diye buyurun bir *Fatiha*, üç *Ihlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım.

Okuduğumuz hadîs-i şerîf, *Râmûzü'l-ehâdîs* kitabınının 141. sayfasının birinci hadisi.

Hız. Ömer *radiyallahu anh*'ten rivayet olunmuş. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyuruyorlar:

Innehû seyüsîbü ümmetî fî âhiri'z-zamânî belâün şedîd. "Hiç şüphe yok ki ümmetime âhir zamanda çok şiddetli bir bela isabet edecek."

Lâ yencû minhü illâ racülün. "Bu beladan, imtihandan, fitneden kurtulması mümkün olan iki insan var. Ötekiler kurtulamayacaklar, bu belaya mâruz kalacaklar; bu imtihanda kaybedecekler, çok zararlara günahlara girecekler."

Kurtulanlar, bu belaya uğramayanlar kimler?

Racülün arafe dîne'l-lâh. "Birinci grup; bir adam ki Allah'ın dinini biliyor."

Fe-câhede aleyhi bi-lisânihi ve kalbihi. "Bu bilgisi üzerine bu dine yardım etmek için lisaniyle, gönlüyle cihat ediyor, uğraşüyor, gayret ediyor."

Fe-zâlike'l-lezî sebekat lehû's-sevâbiku. "Bu adam; Allah'ın kendisine ezelden çok lütuflar ihsan ettiği bir kimse demektir."

Çünkü Allah'ın dinini biliyor ve dinini yaymak için lisanıyla kalbiyle gayret sarf ediyor. İşte bu cihat eden insan, Allah'ın ezelden büyük bir ikramına mazhar olmuş ki kurtulacak.

Ve racülün arafe dîne'l-lâh fe-saddeka bihî. “İkincisi; Allah'ın dinini bilen, buna uyan ve tasdik eden kişi.”

Birincisi; Allah'ın dinini biliyor ve bununla cihat ediyor. Bilgisini yaymak, İslâm'ı korumak, müslümanların bilgi kazanmasını sağlamak; uğradıkları imtihanlara, musibetlere, belalara, çeşit çeşit fitnelere, fesatlara karşı dinin gerçeklerini söylemek için diliyle uğraşıyor, halkın irşadıyla meşgul oluyor. Onlara gerçekleri anlatıyor. İşte bu adam kurtulur. Bu adam; Allah'ın ezelde kendisine çok büyük bahtiyarlık ihsan ettiği bir kimsedir ki hem Allah'ın dinini biliyor hem de bildirilmesi, anlatılması, müslümanların uyandırılması için gayret sarf ediyor. Diliyle de gönlüyle de kalbiyle de gayret sarf ediyor. Candan yürekten mücadele edip cihat edip İslâm'ı korumaya çalışıyor. Ötekisi de; Allah'ın dinini biliyor, bu bilgisini tasdik ediyor ve bilgisine uygun

olarak hayatını tanzim edebiliyor. Ötekisi kadar güçlü değil, mücadele edecek kadar ortaya çıkamıyor ama hiç olmazsa kendisini kurtarıyor. Asıl önemli olan bu.

Bir âyet-i kerîme var, Allahu Teâlâ hazretleri şöyle buyuruyor:

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا

Ve lev şâe rabbüke le-âmene men fi'l-ardı küllühüm cemîa. "Ey benim habibim, ey resûlüm, ey peygamberim! Canını üzüyorsun, telaşlara düşüyorsun, geceni gündüzüne katıyorsun, ümmetin için sıkıntıya düşüyorsun. İnsanlara İslâm'ı anlatmaya çalışıyorsun. Müslüman olanlara seviniyorsan da müslüman olmayanlara da çok üzülüyorsun. Eğer senin Rabbin Allahu Teâlâ hazretleri dileseydi, yeryüzündeki insanların hepsi toptan iman ederlerdi."¹

Bu Allah'ın kudretinde. Allahu Teâlâ hazretleri dileseydi, dünyada bir tane kâfir kalmazdı.

Neden?

---

¹ 10/Yûnus, 99.

Gözünden perdeyi açardı, bir hakikati gösterirdi; o da hayranlığından düşerdi. İsterse inanmasın. Âyetleri ortada görünce inanamak zorunda kalırdı. Fakat o zaman imanın kıymeti kalmazdı.

İsa *aleyhisselam*'ın havarîleri kendisinden müjde istemişler:

“Senin Rabbin bu işi yapabilir mi, gökten bir sofrayı indirebilir mi? Elbette indirir, indirecek ama indirdikten sonra bu imanda durmayanlar o zaman çok şiddetli bir azapla azaba uğratılırlar. O kadar âşikâr mucizeden sonra bela, felaket, taş gelir, her türlü ceza-ya müstehak olurlar.”²

Allahu Teâlâ hazretleri dileyseydi yeryüzündeki insanların hepsi toptan inanırlardı ama öyle yapmamış. Hikmeti, sebebi var. Her şeyi güzel, hepsi güzel! Kâinâtın yaratılışı güzel. Hayatın akış tarzı güzel. Kurulan düzen güzel. Aylar, yıllar, zaman güzel. Güneş güzel. Gece, gündüz güzel. Mevsimler güzel. Bir de insanların serbest olması güzel. Hürriyeti vermiş. İrade-i cüz'iyasını vermiş. Peygam-

---

² 5/Mâide, 112-115.

berler göndermiş, emirlerini bildirmiş. Doğru yola gelenler mükâfatlandırılacak, doğru yola gelmeyenler cezasını çekecek. Hayatı bunun için yaratmış. Bunlar imtihan! İşte bunlardan dolayı her devirde mü'min de var, kâfir de var.

Eğer sadece akılla, mantıkla gerçekleri anlamak kâfi gelseydi, Peygamber Efendimiz'in zamanında insanların hepsinin Peygamber Efendimiz'in o nur cemalini, nur mucizelerini görmesi üzerine iman etmesi gerekirdi ama öyle olmuyor.

Neden?

a. İmanın Nasip Olması

Bir kere iman, Allah'ın çok büyük nimeti olduğundan, Allah onu herkese nasip etmiyor. Çünkü iman nasip olursa cennete girecek. Edepsize, kâfire, zalime nasip etmiyor. İyi kullara; edepli, boynu bükük, hatasını anlayan, düşünen, kalbi çalışan, merhametli, insaflı kullara ihsan ediyor. Merhametini de vermiyor. İmtihan dünyası.

Bu imtihan dünyasında en yüksek mertebe, en büyük ihsana ulaşmış olma derecesi; insanın Allah'ın dinini bilmesi ve onu korumak

için hizmet etmesi. En büyük çalışma budur.

Bir insan dünya saadeti istiyorsa İslâmî ilimlere çalışsın. İslâmî ilimleri öğrensin ve başkalarına anlatmaya koşsun. Başkalarına İslâm'ı anlatmaya, İslâmî hakikatleri öğretmeye gayret etsin. O uğurda çalışsın. Böyle yapan büyük ecir sahibi olacak. Bunu yapamıyorsa hiç olmazsa gerçekleri duyduğu zaman tasdik etsin, uygulasin, kendisini kurtarsın. Başkasını kurtaracak kadar gücü yok, hiç olmazsa kendisini kurtarsın; o da bir derece.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi; dininin inceliklerini, Allah'ın ve Resûlullah'ın muradı üzerine tam anlayıp kavramış, dinde fakihlik mertebesini elde etmiş; sezgisi ve ilmî duygusu sağlam müslümanlardan eylesin. Bunu başkalarına anlatmak için çalışmayı nasip eylesin.

Bu öyle bir devir. Öyle gençleri biliyorum ki annesinin karşısına geçiyor, babasının karşısına geçiyor;

“Bak anne! Yanlış yoldasın, başını kapat. Baba! Yanlış yoldasın, bu yoldan kazanç sağlama. Böyle yaparsan haram olur, günah olur.” diye onları doğru yola çekmeye çalışı-

yor.

Öyle bir dünya. Be yapalım? Allah'ın hikmeti. Onun için Allah bize ilim versin, fikir versin, çalışmaya gayret versin. Bu hadîs-i şerîf aklınızdan hiç çıkmasın.

İkinci hadîs-i şerîf zekâtla ilgili.

إِنَّهُ مِنْ تَمَامِ إِسْلَامِكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ.

Innehû min temâmi İslâmiküm entüedddû zekâte emvâlikuüm.

“Mallarınızın zekâtını eda eylemeniz sizin Müslümanlığınızın tamam olmasındandır.”

Bir müslümanın zenginlik sınırı vardır; buna “nisap miktarı” denir. İlmihal kitaplarında yazılmıştır; şu kadar miktar parası pulu, imkânı olursa zengindir. Zengin olan insana da sahip olduğu mal varlığından, zenginlikten fakirlere yardım etmek, mâlî destek sağlamak borç olur, farz olur; Allah'ın emridir.

Allahu Teâlâ hazretleri bizim dinimizi dinlerin en sağlamı, en güzeli eylemiş ve en güzel ahkâmı koymuştur. Zekât da dinimizin en güzel ahkâmından biridir. İnsanın kendisinin alınının teriyle, elinin emeğiyle, işleyerek

helalden kazanmış olduğu kazancında fakir kardeşinin hakkı vardır.

Neden?

İnsanlık borcu. O senin Hz. Âdem'den kardeşin. O fakirken sen varlık içindesin. Onunla ilgilenmek zorundasın. Onunla ilgilenmezsen iyi müslüman olamıyorsun. Malının kırkta birini zekât olarak vereceksin. Maldan, mülkten, eşyadan ve her şeyden zekâtın ne kadar verileceğini kitaplarımız yazmıştır, dinimiz bildirmiştir. Müslümanın durumuna göre mâlî görevlerini yapması lazımdır.

“Din bir duygudur, ruhsal olaydır. İnsan ve Rabbi arasındadır.”

İslâm o kadar havada değil, bulutlarda gezmiyor. İslâm realist bir din, hayat dini. Hayatın ta kendisi. Maldan da vereceksin.

“Camide sabah akşam boyuna ibadet ediyorum.”

Yetmez! Paradan ne haber? Parayla ilgili vazifeni de yapıyor musun? İslâm komple bir din.

Ali Yakup Hoca vardı, Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun. Çok dobra dobra

bir alim kişiydi. Mısır'da kütüphane müdürlüğü yapmıştı. Onun adını severek anıyorum ki ruhu şâd olsun. O yaşlı haline rağmen mütevazı ama dobra dobra bir insandı. Âcizâne beni gelip teşvik etmişti; Hocamız'dan [Mehmed Zahid Kotku] bana vazife kaldığı zaman çok sevindiğini ifade etmiş o koca irfanına rağmen;

“Ben de sana bağlıyım.” demişti.

Benim onun elini ayağını öpmem gerekir. Allah razı olsun, biz de ona gönülden bağlıyız.

Bir seyahate çıkmış; Bağdat'a, Musul'a, Basra'ya gitmişler. Arapçası da güzel, edebiyata da vakıf birisi. Birisi soruyor:

“Ey hocaefendi! Ben tesbihimi nasıl çekeyim? Yüksek sesle *lâ ilâhe illallah* mı diyeyim, yoksa zikr-i hafî mi yapayım, gönlümden mi *Allah* diyeyim?”

Hoca onun halini biliyor, huyunu biliyor; maddî imkânlarına rağmen biraz cimri olduğunu da biliyor. O yüzden ona eliyle para verme işareti yaparak;

“Sen tesbihi böyle böyle çekeceksin.”

Çünkü cimri, vazifesini yapmıyor.

Bir insan Allah'ın bütün emirlerinin muhatabıdır.

“Hocam! Ben namaz kıldım, bana başka emir yükleme!”

Ben yüklemiyorum ki Allah'ın emri neyse hepsiyle yükümlüsün. Namaz da kılacaksın, oruç da tutacaksın.

“Ramazan'da namaz kılacağım, akşamleyin teravih de kılacağım, oruç da tutacağım ama benden para isteme!”

Hayır! Hem namaz kılacaksın hem teravih kılacaksın hem oruç tutacaksın hem zekât vereceksin, hem de başka ne kadar emir varsa hepsini tutacaksın! 99 tanesini tutsan bir tanesini bıraksan hepsinden mesul olursun; komple yapacaksın. Çünkü İslâm bir nizam, bir bütün; bozuldu mu kıymeti kalmaz.

Dört çocuğa bir araba miras kalsa herkes bir tekerleğini alsa araba çalışır mı?

Çalışmaz. Çünkü araba komple bir nizamdır.

“Hadi bölüşelim; dört tekerin her biri bi-

rimizin olsun. Karbüratör bana düştü.”

Olmaz, çalışmaz. Araba bir sistemdir, hiç eksiksizse çalışır.

İslâm da bir sistemdir. Her emrine uya- caksın. Sıhhî emrine uyacaksın; bedenî emri- ne uyacaksın, ruhî emrine uyacaksın; zahir emrine uyacaksın, bâtın emrine uyacaksın; komple müslüman olacaksın. Öyle yarım ya- malak, azını yapıp azını yapmamak olmaz. Çoğunu yapıp azını yapmamak da olmaz.

“Allah’ın emirlerini kabul ettim. Altı bin küsur âyet var, altı binini kabul ettim.”

Bir tanesini bile kabul etmezsen kâfir olursun. Hepsini kabul edeceksin, hepsini uygulayacaksın.

Hayat renkli, çeşitli olduğundan müslü- manın da görevleri çeşitlidir, rengârenktir, ışıl ışıldır, pırıl pırıldır. Karısına, çocuğuna, büyüğüne, küçüğüne, vücuduna, ruhuna karşı görevi vardır.

“Hocam! Keyfim istedi, sigara içiyorum.”

“İçemezsin!”

“Bazı hocalar şöyle diyor, böyle diyor.”

İçemezsin çünkü vücudunun senin üzerinde hakkı var. Bu vücut Allah'ın sana emanetidir, güzel kullanmak zorundasın. Bu vücudu tahrip etmeye hakkın yok. Ciğerini kurum doldurmaya, sıhhatini zedelemeye hakkın yok. İslâm böyledir. İslâm'ı öyle anlayıp öyle kavrayıp kâmil insan olunur. Birazını tutup da birazını tutmayan insan cezayı, şamarı yer.

أَفْتُوْمِنُوْنَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضِ

E fe-tü'minûne bi-ba'di'l-kitâbi ve tekfûrûne bi-ba'd. “Kitabın bazı âyetlerine inanıyorsunuz da bazılarını red mi ediyorsunuz?”³

Onun için her ibadet güzeldir, zekât da çok güzel bir ibadettir.

Bir Kanadalı var, müslüman olmuş; Thomas Irving. Bu zât Güney Asya'da budist, brahmanist ülkelerin arasında elçilik yapmış, Kanada elçiliğinde vazife yapmış, siyasetçi hariciyeci olarak çalışmış. Bu zat diyor ki:

“Ben orada brahmanisti gördüm, başka

---

³ Bakara, 2/85.

din mensuplarını gördüm ve onların ibadetlerini inceledim. Bîtaraf bir gözle; Kendim hıristiyanım, Kanadalı'yım. Bunlar da başka kültürden, 'Bakalım bunların kültürleri, ibadethaneleri nasıl, ibadetleri nasıl?' diye her şeyini inceledim. 'Kanada'da Hıristiyanlık nasıldır, kilise nasıldır?' biliyorum, kendi kültürümü de biliyorum. Ondan sonra Müslümanlığın her ibadetinin çok hikmetli olduğunu gördüm, öteki dinlerde onu göremedim."

Budistlerde, brahmanistlerde Ganj nehri-
rine gireceksin, yıkanacaksın. Bu nehir çamurlu, mikroplu! Girip yıkanıp ne olacak? Hacı olacak Böyle hacılık mı olur? Öküzler girer, yukarıdan çer çöp gelir; işte orada yıkanacak. Kimisi daha batıl şeylere inanıyor. İslâm'ın her emri şahane güzel. O şahane güzelliğinin bir tarafı da çok yönlü olmasıdır.

Eskiden çocukluk zamanlarımızda, geçtiğimiz yıllarda bize dini nasıl anlatıyorlardı?

"Din güzel bir duygu, ona kimse ilişmez. Ben laikim. Din bir duygudur, herkesin içinde yaşanıyor."

Öyle yağma yok! Sen dini bilmiyorsun, yanlış anlatmaya çalışıyorsun. Din bir hayat

nizamı; hem b tını hem zahiri var; hem te-
fekk r hem eylem; hem iş hem para; hem
ibadet hem zikir; hem her Şey. Onun için
İslâm'ın eŐsiz güzelliği var. Hiçbir Őeyle mu-
kayesesi mümkün değil.

İslâm'da para vermek de ibadet. O ol-
mazsa eksik olur çünkü her Şey parayla d n -
yor; her iş, her hayır parayla yapılıyor. O ba-
kımdan zekât Şahane bir ibadettir.

Daha yeni müslüman olmuş, İslâm'ı anla-
yamamıŐ, pazarlığa kalkıŐan kabileler Eb 
Bekir Efendimiz'e ne dediler?

“Y  Eb  Bekir! Sen halife oldun madem;
namaz kılacağız ama zekât vermek bizim işi-
mize gelmiyor, zor geliyor. Zekât vermeye-
lim, sadece namaz kılalım. Yine m 'miniz
müslümanız. Zekât olmasın; namaz kılmaya
ve oruç tutmaya devam edelim.”

Eb  Bekir es-Sidd k Efendimiz gayet sa-
kin veya daha Şiddetli, nasıl bilmiyorum, dedi
ki;

“Ya Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sel-
lem* zamanında verdiğiniz zek tları verirsiniz
ya da sizinle harp ederim!” dedi.

Neden?

Çünkü kişi Allah'ın farzı olan zekâtı kabul etmezse mürted olur. Öyle yağma yok! Allah'ın her emrini güzelce uygulayacak. Biz de elimize makas alıp Allah'ın âyetlerini ayıramayız. Ahkâm âyetleri bir tarafa, iman âyetleri bir tarafa; olmaz! Öyle yağma var mı? Öyle saçma şey var mı? Allah'ın âyetlerini mi makaslayacaksınız? Bunu yapmışlar.

“Şunlar okunacak, bunlar okunmayacak. Aman bunlardan bahsedilmeyecek, sadece şunlardan bahsedilecek.”

Olmaz öyle şey! Âyetlerin hepsi okunacak, dinin ahkâmının hepsi öğrenilecek, öğretilecek. Allah'ın buyruklarının hepsi tutulacak, yasaklarının hepsinden kaçınılacak; İslâm bu.

Müslümanlık bir nizam, komple bir sistem. Şahane bir sistem! Bu sistemi aldın benimsedin mi her şeyiyle alacaksınız. Almazsan Allah vermez. Yarısını almaya kalkarsan hiç vermez. Onun için tamamını alacaksınız. Tamamı güzel. Yarım olduğu zaman sistem çalışmaz; otomobilin bir parçasını alıp da ötekisini almadığın zaman çalışmadığı gibi.

Üçüncü hadîs-i şerîf:

b. İmama Hürmet Etmek

إِنَّهُ مَنْ قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كُتِبَ لَهُ قِيَامُ
لَيْلَةٍ.

Innehû men kâme meâ'l-imâmi hattâ yensarife kûtibe lehü kıyâmü leyletin.

“İmam kalkıp gidinceye kadar onunla beraber duran, ondan önce kalkmayan, bekleyen kimseye bir gece kalkıp ibadetle namaz kılarak geçirmiş gibi sevap verilir.”

Tirmizî, Ebû Zer *radıyallahu anh* hazretlerinden rivayet edilmiş. Tirmizî, İbni Mâce rivayet etmiş. Bu hadis hakkında hasen, sahih hadis buyurmuşlar.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

İmam namazı kıldırdı; adam pabucunu alıyor, kuş kafesten uçar gibi gidiyor.

Dur babam! İbadet ettin, Allah'tan ücretini al! Dua et, sevabını kazan; acele etme! Namazdan sonra imama izzet, hürmet et.

Öyle şey olur mu?

Bazı hadîs-i şerîfleri okuduğum zaman

yüzüme bir tebessüm yayılır, hoşuma gider. Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

فَلْيَوْمَهُمْ أَقْرَبُ لَهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ وَإِنْ كَانَ أَصْغَرَهُمْ فَإِذَا
أَمَّهُمْ فَهُوَ أَمِيرُهُمْ

Fe'l-yeümmehüm akraehüm li-kitâbi'l-lâhi ve in kâne asğarühüm. “Bir kavim, birkaç kişi bir yere gittiler mi bunlara Kur’ân’ı en çok bileni, en güzel okuyanı imamlık etsin.”

Anladık, Kur’an okumak imamlık mesleğidir; buraya kadar özel bir mâna yok. İkinci cümle şahane! Şöyle diyor:

Fe-izâ emmehüm fe-hüve emîruhüm. “Biri imamlık etti mi emirleri, komutanları da odur.”

Sen imama namazda uy, dışarıda hürmet etme, izzet etme. Öyle şey olur mu? İmam kalkmadıkça kalkmayacaksın, imamla beraber ayakta duracaksın;

“O zaman bütün gece ayakta durmuş, namaz kılmış gibi sevap verecek.” diyor Peygamber Efendimiz. Hürmet edeceksin.

Sen imamına hürmet etmezsen bu din

nasıl öğrenilir, nasıl kalkınır?

Dini imam temsil ediyor.

Bizim Bergamalı bir tanıdığımız vardı, kendisi yaşlı beyaz sakallı; emekliye ayrıldı.

Bizim ilk zamanlarda maaş ne kadardı?

15 lira, 30 lira. Eskiden böyleydi. Bu rakamlar size komik gelir.

“En düşük 15 liraydı, o da tanzifat işlerine verilirdi. İmamlara müezzinlere ise yedi buçuk verilirdi.”

Çöpçünün maaşının bile yarısı.

O zaman din kalkınır mı?

Kalkınmaz. Sen imama çöpçü kadar itibar etmezsen din kalkınmaz, din ileri gitmez. Din büyüğüne hizmet edeceksin. Kendisinden ilim öğrendiğin kimseye hürmet, izzet edeceksin, arkasından namaz kıldığın kimseye hürmet edeceksin.

“Hoca, hoca! Sen namazını kıldırılmaya bak, dırdırlanma. Otur, al paranı, oku hatmini, sesini çıkarma!”

Böyle imamlık olmaz, böyle cemaatlik de olmaz, böyle müslümanlık da olmaz!

O senin hizmetçin mi! Seviyesi, kıratı bu kadar düşük mü? Sen bu lafları Yenimahalle Kaymakamı'na söyleyebilir misin, emniyet amirine, milletvekiline, bakana söyleyebilir misin? Söyleyemezsin! İmama niye söylüyorsun. İmam senin şamar oğlanının mı?

Ben bu hadîs-i şerîften imama, öndere, din büyüğüne, hocaya izzet itibar etmek gerektiğini anlıyorum; Allahu âlem öyle.

“İmam ile beraber kalkın, ondan önce kalkmayan.”

Oturacak; birkaç hadis okuyacak, birkaçâyet okuyacak, Kur'ân-ı Kerîm'den aşır okuyacak; bir de izahını yapacak. Birkaç söz söyleyecek. Dur, bekle bakalım. "*Esselâmü aleyküm ve rahmetullâh*. Hadi Allah'a ısmarladık." Dur bakalım ateş almaya mı geldin, ateş sönecek diye mi korkuyorsun? Biraz bekle, biraz tesbih çek, biraz dua et, biraz nefes al.

Güzel söylemişler;

el-Mü'minü fi'l-mescidi ke's-semeki fi'l-mâi.

Bu söz Arapça; güzel, latif bir söz:

“Mü’min mescitte suyun içindeki balık gibidir.”

Hani akvaryum balıkları keyifli keyifli yüzerler, kanatlarını kıpırdatırlar, biraz da yem attığın zaman keyifleri yerindedir. Bir de suyun içinden çıkaralım, hemen çırpınmaya başlar, biraz daha çırpınırsa ölür.

c. Münafığın Mescitdeki Hali

Ve'l-münâfiku fi'l-mescidi ke't-tayri fi'l-kafesi. “Münafık, mescitte kafesteki kuş gibidir.”

Bir kapısı açılrsa da uça gitse dışarıya; onu gözlüyor. “Bir an önce bitse namaz, şu imam da bir an önce kesse, hadi oku da çabuk gidelim.”

Bu duygu, yanlış bir duygu oluyor.

“İmama hürmet; bütün gece kalkıp ibadet etmeye, sevap kazanmaya sebep oluyor.”

İmam mihrabiyyede oturuyor, bekliyor, cemaat de bekliyor. İmam kalkıyor, onlar da kalkıyor. Beraber çıkacaklar. İmama izzet, beklemek, hürmet etmek bu sevabı kazandırıyor.

“Acaba bu rivayet zayıf mı?” diye merak

ettim, baktım. Tirmizî, bu hadîs-i şerîf için *hasenün sahîhun*; “Bu hadîs-i şerîf ‘hasen sahih’ hadistir.” diyor. İmama hürmeti gösteren bir şey.

Hz. Ali Efendimiz’den hepimizin bildiği bir rivayet var;

“Bana bir harf öğreten beni kendisine köle yapmış olur.” diyor.

“Artık ben onun talebesi olduğum için ben ona köle gibiyim; ağız açamam, söz söyleyemem, karşısında el pençe divan dururum.”

Neden?

Çünkü “Bana bir şey öğretti.”

Nerede hocaya bu hürmet, nerede zamane insanların çeşit çeşit sözleri?

Allah cümlemizi İslâm’ın özüne döndürsün.

إنه سيأتى على الناس زمان لا يبقى فيه أحد إلا
أكل الربا فمن لم يأكله أصابه من غباره.

Innehû seye'tî ale'n-nâsi zamânün lâ yebkâ fîhi ehadün illâ ekele'r-ribâ' fe-men

lem ye'külhü esâbehû min ğubârihî.

“Hiç şüphesiz insanların üzerine öyle bir zaman gelecek ki bu zamanda hiç faiz yemeyen insan kalmayacak. Öyle bir zaman gelecek ki -çatır çatır yemese bile- bu faizin tozundan kendisine gelecek, tozunu koklayacak veya tozlanacak.”

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'* ten rivayet edilmiş. Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

d. Faizin Haram Olması

“Hiç şüphe yok; insanların üzerine zaman geçip öyle bir zaman gelecek ki bu zamanda hiç faiz yemeyen insan kalmayacak.”

Fe-men lem ye'külhü esâbehû min ğubârihî. “İnsan faizi yemese bile bu faizin tozundan biraz kendisine gelecek, tozunu koklayacak veya tozlanacak.”

Yani kıyısından, köşesinden biraz bulaşacak.

Muhterem kardeşlerim!

Allah faizi haram kılmıştır. Adı faiz olsun, ribâ olsun, şu olsun, bu olsun. Bir ivaz karşılığı olmayan fazlalığı helal kılmamış;

“haram” buyurmuş. Onun için fazlasını alamazsın. Alışverişte veya daha başka borçlanma vesaire muamelelerinde de faiz haramdır. Adı ne olursa olsun. Bazıları kurnazlık yapmak istiyorlar. Kur’ân-ı Kerîm’de faize “ribâ” denilmiş.

أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً

Ed’âfen mudâafe.” denmiş.⁴ Binaena-leyh; “Faiz *ed’âfen mudâafe* olmazsa, kat kat olmazsa, azıcık olsura o zaman helal olur.” demek istiyorlar.

Bu, dini bozmak demektir, bozgunculuktur. Böyle bir şey olmaz! Bir şeyin çoğu haram oldu mu zerresi de haram olur.

Mesela içki haram. Çoğu sarhoşluk veriyor; ondan haram.

O miktarda içmesem şöyle yalasan yine haram mı?

Zerresi bile haram. Çoğu sarhoşluk verenin, sarhoşluk vermeyecek miktarını yalasan bile yine haram.

Kimisi; “Bu devirde faiz yenilir.” diye al-

---

⁴ 3/Âl-i İmrân, 130.

datıyor. Kimisi; “şöyle” diyor, “böyle” diyor, millet çatır çutur faiz yiyor. Yemeyenlere de tozu bulaşıyor.

Neden?

Memurdur, maaşından bulaşıyor. Maaşı bankada faizle çalıştırılıyor. Veyahut emekli olmuş. Emekli Sandığı;

“Ben sana paranı doğrudan doğruya vermeyeceğim, bulunduğun semtin bankasına göndereceğim, oradan alacaksın.” diyor.

Sakallı, hoca adam bankada kuyruğa giriyor; “Emekli maaşımı alacağım.” diye bekliyor. Tozu ister istemez isabet etti; Allah affetsin, Allah kurtarsın.

Müslümanların hakça, adaletçe, imanca doğru olan kazancı araması, bulması ve bunun için sistemler geliştirmesi lazımdır. Hiç harama bulaşmadan, alınının teriyle tertemiz kazanacak sistemi arayıp bulması lazımdır. Bunları bulmak alimlerin vazifesi, bunlara uymak da halkın görevidir.

Kardeşlerimizle oturduk, konuştuk. Âcizâne ben teklif ettim;

“Elinde az bir tasarrufu olan kimseler

oluyor, enflasyondan dolayı kazancının yüzde altmış, yetmiş uçup gidiyor; zavallının elinde yüzde otuz kalıyor, yüz lirası oyuz liraya düşmüş gibi oluyor, parasının değeri kalmıyor. Buna bir çare bulun, bunları çalıştırın. Kazanç getiren müesseseler kardeşlerine sermayesini açsın, hisse senedi çıkarsın.”

İslâm'ın uygun gördüğü temiz kazanç şekliyle çalışan kardeşlerimize teklif ettim. Hisse senedi çıkarsınlar; öteki müslümanlar da onları alsın, güzel kazançlar olsun. Fakat henüz istediğimiz şeyler tatbik edilmiş, uygulanmış değil.

Alimlerin görevleri var; tüccarların görevi var, halkın görevi var. Hepimiz bu haramlardan kurtulmaya çalışmalıyız. Haramların tozundan bile kaçınmalıyız. Nasıl hava kirliliği zarar veriyorsa bu da zararlı. Tozunu bile teneffüs etmemek, tozunu bile üstümüze bulaştırmamak lazım. Hani “radyasyonlu çay, radyasyonlu hava, radyasyonlu yağmur” deniliyor ya öyle kaçmak lazım. Yoksa âhirette hâlimiz nice olur, bilmiyorum.

Muhterem kardeşlerim!

Allah bizi her türlü haramdan korusun,

kurtarsın.

e. Kadın ve Erkeklerin Gözlerini Haramdan Sakınması

Beşinci hadîs-i şerîf:

إنه يكره للنساء أن ينظرن إلى الرجال كما يكره
للرجال أن ينظروا إلى النساء.

*Innehû yekrahü li'n-nisâi en yenzurne
ile'r-ricâli kemâ yekrahü li'r-ricâli en yen-
zurû ile'n-nisâ'.*

“Erkeklerin kadınlara bakması haram olduğu, doğru olmadığı gibi kadınların da erkeklere bakması doğru olmaz, haram olur.

Taberanî, Ümmü Seleme *radiyallahu anhâ'* dan rivayet eylemiş.

Bazı insan sanıyor ki gözlerini sakınmak sadece erkeğe mahsustur; erkek yabancı kadına bakmayacak, tamam bu tarafı doğru ama öbür tarafını bilmiyor.

Erkek evin camına bakarsa günah oluyor da kafesin arkasından kadın erkeğe bakarsa günah olmuyor mu?

Ona da günah oluyor. Kadın da nâmah-

reme, kendisine helal olmayan kimseye bakmayacak, erkek de bakmayacak; iki taraflı. Birisine serbest, ötekisine değil, öyle yanlış düşünülmesin.

Kadınlar ve erkekler gözlerine hâkim olsunlar çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de Allahu Teâlâ hazretleri şöyle buyuruyor:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ

Kul li'l-mü'minîne yeğuddû min ebsârihim ve yahfezû fürûcehüm. “Gözlerini kapayıp gözlerine hâkim olsunlar, harama bakmasınlar, namuslarını korusunlar.”⁵

Namusun korunamaması bakıştan başlar; ondan sonra namussuzluğa kadar düşer. Onun için gözüne hâkim olacak, bakmayacak. İslâm; haramları başlangıç noktasından kaynağından kapatır, kötülüğü kaynağından engeller; başkaları gibi değildir.

Kilis'ten mal almak serbest. Gidiyor, teyp alıyor, şunu bunu alıyor, yolda jandarma çeviriyor, müsaade etmiyor, ceza yazıyor.

⁵ 24/Nur, 30.

Yasaksa niye Kilis'teki dükkânda sattırıyorsun?

Oraya baskın yap, orayı da engelle. Orada satış serbest, burada yasak! Dünya kanunu yarım, eksik. Allah'ın kanunu öyle değil. İslâm, şerrin kaynağını tıkayıp öyle engeller.

Gözüne sahip olacaksın. Kadınlar erkeklerle, erkekler kadınlara bakmayacak. Herkes namuslu olacak. Herkes kendisine helal olmayanı karşı müstağni olacak; bu böyle.

“Tamam, hocam! Bakmıyoruz, bu hakikati biliyoruz.”

Bakıyorsunuz. Nasıl bakıyorsunuz? Televizyona bakıyorsunuz. Televizyonda şarkıcı çıkıyor, siz de seyrediyorsunuz. O da “Ben seyredileceğim.” diye milyonlar verip süsleniyor; eteği buraya kadar yırtık, göğsü buraya kadar açık. Sen de; “Az sonra haberleri seyredeceğim.” diye seyrediyorsun. Veyahut reklam, halı reklamı; kadın halının üstünde kıvrılıyor, bilmem ne oluyor! Günah!

Allah rahmet eylesin, bir Mehmed Amca vardı; Allah onu da cennetlik etsin, çok iyi insandı.

“Biz, kibrit kutularının üzerindeki resmi kazıyıp eve kibrit kutusunu öyle götürürdük, o kadar dikkat ederdik.” derdi.

Şimdi evlere gazeteler, resimler giriyor. Televizyonlar girmiş, televizyonla beraber gazino girmiş, meyhane girmiş, kilise girmiş; daha kötü yerler girmiş. Şimdi millet orada her şeyi görüyor, gitmesine gerek yok, her türlü kötülük onun ayağına geliyor. Güney Amerika’daki plajlar, Fransa’nın sahilindeki plajlar, filanca ailenin yatak odası geliyor; Allah saklasın! Onun için Allah’ın emrine tam uymak, Allah’ın rızasını kazanmak istiyorsak her haramdan gözümüzü sakınacağız.

Bizim kardeşlerimizden bir tanesi, bu televizyon meselesi ile ilgili [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız’ın karşısına diz çökmüş, oturmuş. Mehmed Zahid Hocamız; “Bu mereti eve sokmak doğru değil, sonra çoluk çocuğa hâkim olunmaz.” diye konuşurken;

“Hocam! Düğmesi elimizin altında değil mi, kapatırız biter. Şu kadar basit, işte şöyle kapatıverirsin, biter.” demiş.

Hocamız sakin bir insandı ama şöyle bir doğrulmuş, kaşlarını çatmış;

“Onu yapmak için evliyâ olmak lazım!” demiş.

Dayanamazsın ki filmin orasını kapata-
mazsın, seyredersin. Kız utanır bu tarafa ba-
kar, baba kızarır önüne bakar; o müstehcen
sahne orada döner durur.

Onun için ilim öğrenmeye gayret edelim.
Kitap okuyun, ilim meclisi kurun, boş şeylerle
vakit geçirmeyin. Ne kadar benziyor televiz-
yon ve “telefisyon” telef makinesi, zamanı
telef etme makinesi! Hep öğretici olsa açık
öğretim olsa Kur’an öğretse, tabiat manzara-
larını öğretse, deniz altını öğretse, buzulları
öğretse güzel. Ama kendini kolla, gözet. Ze-
hiri teneke kupa içinde sunmazlar; altın ku-
pada, süslü süslü kupada sunarlar. Allarlar,
şekerlerler, yuttururlar. Onun için süslüyor-
lar, püslüyorlar.

Ne yapacağız?

Alternatif koyacağız. Hâkim olacağız.
Fikrimizi söyleyeceğiz. Dileğimizi, istediğimi-
zi söyleyeceğiz.

“Bu müstehcen filmi istemiyoruz; bunun
ana fikri örfümüze, kültürümüze aykırı. Bunu

oynatmayın, istemiyoruz.”

Milletvekillerimize söyleyeceğiz.

“Biz öz televizyonumuzu istiyoruz.” “Bak Suud’da nasıl? Orada Kur’an öğretiliyor, böyle sahneler yok.” diyeceğiz, kendi arzumuzu söyleyeceğiz.

Yöneticiler de; “Millet böyle istiyor.” diyecek.

Şimdi çanak antenler kuruyorlarmış. Bu çanak antenlerden Avrupa’nın müstehcen neşriyatını verdiriyorlarmış. Orada çok kötü, porno filmler oynatıyorlarmış. Bu yol bir açıldı mı çocuğuna hâkim olamıyor. Allah saklasın, Avrupa’ya gittiğim zaman öyle acı hadiseler duydum, öyle namus lekeleri, öyle feci şeyler duydum ki söyleyemem ancak çok fena olduğunu söyleyebilirim. İşte bunlardan dolayı oluyor. Avrupalı’nın dindarı da memnun değil. Onlar bizim millî bünyemizi hasta etmek için bizi çürütmek için yapmak isterler. Veya onların din, iman, namus ve ardan haberi yoktur; onlar bizden başka türlü, hayvanlar gibi yaşarlar. Onun için bizde namus, aile önemlidir. Çocuğun babası belli olmalı, nikâhsız olmamalı, haram olmamalı, her şey

helal olmalı. Biz Allah'ın mü'min kullarıyız, hesap vereceğiz, huzuruna çıkacağız; her şeyimize çok dikkat etmek zorundayız.

“Hocam! Vazgeçemiyoruz; evimize almazsak çocuklar komşunun evine kaçıyor.”

Evlat yetiştirmek kolay değil. Dünyaya getirdikten sonra hâkim olup günahlara bulaştırmamak lazım. Erkek kardeş kız kardeşleriyle evleniyor; kötü haller olabiliyor. O bakımdan; önünden, İslâm'ın istediği gibi haramları engellemezsen, sonunda saçını başını yolarısın. İnsan intihar edecek hâle gelir; Allah saklasın! Temizlenmeyecek durumlar olur. Ya Allah'ın sözünü dinlersin ya da pişman olursun. Bu muhakkak böyle. Ya akıllıların nasihatlerini zamanında dinlersin ya da zaman sana o nasihatleri acı acı öğretir, iş işten geçmiş olur. Muhterem kardeşlerim! O bakımdan âyetlere gelelim, hadislere gelelim, Allah'ın emrini turalım.

Altıncı hadîs-i şerîf:

إِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ أَلَا وَإِنَّ اللَّهَ

ليؤيد هذا الدين بالرجل الفاجر.

İnnehû lâ yedhulü'l-cennete illâ nefsün müslimetün ve inna'l-lâhe le-yüeyyidü hâze'd-dîne bi'r-racüli'l-fâcir.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“Cennete ancak müslüman olan kişi girecek; yahudi, hıristiyan giremez. Ama Allahu Teâlâ hazretleri bazen facir, günahkâr, imanı zayıf, sonunda kâfir olarak ölen bir kimseyle de bu dini yüceltir.”

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'*ten Buhârî, Müslim, Ahmed b. Hanbel rivayet etmiş.

Bir profesör kardeşimiz bir makalesinde; “Cennet mü'minlerin malıdır, onların tekelindedir.” diye yazmış. Bazılarının yanlış kanaatlerini düzeltecek hadisler, âyetler sıralamış. “Cennete ancak müslüman girecek; yahudi, hıristiyan giremez.” İnancı sağlam değil, devresi geçmiş, Peygamber Efendimiz'i kabul etmemiş, giremez! Ancak müslüman girecek.

“Ama Allahu Teâlâ hazretleri bazen fâcir, günahkâr, imanı zayıf, sonunda kâfir olarak ölen bir kimseyle de bazen onu dine hizmet ettirtir bu dini yüceltir.”

Bu Allah'ın hikmeti, belli olmaz. Fâsık bir insanla bu dini teyit ve takviye eder. Allahu Teâlâ hazretleri onu da dine, müslümanlara hizmet ettirir.

Savaşta birisi çok güzel çarpışıyormuş da Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*; “O cehennemliktir.” demiş. Müslüman ordusunda çarpışıyor, kâfire kılıç sallıyor, hem de çoklarını deviriyor, kahramanca çarpışıyor. “O cehennemliktir.” buyurmuş.

Neden?

Nübüvvet gözüyle bakıyor, senin gözünle bakmıyor. Allah ona başka bir göz vermiş, o onun hâlini gördü. Sonra herkes sustu, kaldı; “O zaman hâlimiz harap!” diye bir şey söyleyemediler. Epeyce bir sarsıntı oldu.

“Allah Allah! Hem güzel çarpışıyor hem de Efendimiz ‘cehennemlik’ diyor!”

Sonradan bir haber geldi;

“Ya Resûlallah! Senin o ‘Cehennemliktir.’ dediğin kimse gerçekten savaşırken yaralandı, yarasının acısına dayanamadı, tahammül gösteremedi, sabredemedi. Kılıcın kabzasını yere dayadı, üstüne abanıverdi, intihar

etti.” dediler.

O zaman herkes *Allahu Ekber!* dedi; Resûlullah’ın önceden onun kâfir olarak öleceğini bilmesi karşısında şaşırıldılar, hayret edip kaldılar. İntihar edince cehennemlik oluyor. Peygamber Efendimiz onun o hâlini önceden sezip söylemiş oluyor.

Muhterem kardeşlerim!

Allah bizi edepten, imân-ı kâminden mahrum etmesin. İnsan edepsiz olursa cezaya uğrar. İmanında eksiklik, kusur olursa başına çok büyük dertler açılır. Bir insan; “Ben dine şöyle hizmet ediyorum, böyle hizmet ediyorum.” diye hindi gibi kabarıp ortalıkta çok dolaşmasın. Çünkü;

“Ne oldum?” meselesi önemli değil; “Ne olacağım?” meselesi önemli. “Acaba ben nasıl öleceğim, ne hal üzerine öleceğim?” Şu anda bir şey yapıyorsun, hizmet mi Allah bilir. Kendi cebini mi dolduruyorsun, dine mi hizmet ediyorsun, gururunu mu tatmin ediyorsun, nefsinin esiri misin, kibirli misin, ucublu musun? Allah bilir. Kimin Allah yolunda çar-

pıştığını Allah biliyor.

Bazı kimse Allah yolunda çarpışır gibi görünür, dine hizmet ediyor gibi görünür. Ama bu, Allah'ın hikmetidir; böyle bazı insanları bu dine hizmet ettirir. Ama cennete müslümandan gayrisi girmeyecek. Ancak sağlam müslüman girecek. Eğer imanı sağlam değilse, kusuru varsa sonunda, son halinde cıklıkđı ortaya çıkar.

Biz bu hadîs-i şerîfin karşısında ne yapalım?

Tir tir titreyelim, ürperelim. Boynumuzu bükelim, gözyaşı dökelim, Allah'a yalvaralım.

“Ya Rabbi! Ben anlayamayabilirim. Bende sevmediğin ne gibi huy, hal varsa onları at; fikrim kötü olabilir, halim kötü olabilir, amelim kötü olabilir. Ben kendimi iyi yapıyor sanırım ama sen sevmiyor olabilirsin. Bende sevmediğin ne gibi iş, durum, sıfat varsa onları at yâ Rabbi! Beni onlardan pâk eyle yâ Rabbi! Beni sevdiğin kul eyle. Sevdiğin huylara, sıfatlara sahip eyle. Bana kibir, ucub verme yâ Rabbi! Kötü ahlâk verme yâ Rabbi! Münafıklıkđa, riyaya, gösterişe düşürme yâ Rabbi!” diye çok yalvarmamız lazım. Aziz ve

muhterem kardeşlerim! Tir tir titrememiz lazım.

Şu anda camide olmak önemli değil; imtihanı başarıp son nefeste âhirete imân-ı kâmil ile göçüp gitmek önemli. Son ana kadar imtihan edildiği için insan ne ibadetine, taatine mağrur olmalı ne çok böbürlenmeli ne de “günahkârım” diye ümitsizliğe düşmeli. Hem Allah’ın rahmetinden ümitli olmalı hem de pürdikkat korku ile günaha düşmemeye çalışmalı; yol budur. Buna; “takvâ yolu, Allah’tan korkma yolu, Allah’tan sakınma yolu” derler. *Havfullah, haşyetullah, re’sül hikmeti mehâfetullah*. Hikmetin başı Allah korkusudur. Allah’tan korkmayan insan çok günahlar işler, çok yanlış işler yapar.

“Allah bizi kötü hallerden, kötü huylardan korusun. Mü’min-i kâmil olarak yaşatsın. Bizi sevmediği sıfatlara sahip etmesin. Daima sevdiği işleri yapan, sevdiği yollarda yürüyen, sevdiği amelleri işleyen kullar olalım. Rabbinize emanetimizi mü’min-i kâmiller olarak verelim. Huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım. Cennetiyle cemaliyle müşerref olalım.” diye gece gündüz gözyaşı döküp

yalvarmamız lazım.

Allah bizi bu muradımıza erdirsin.

f. Mü'min-i Kâmil Olmak

Sonuncu hadîs-i şerîf:

إِنَّهُ لَمْ يُقْبَضْ نَبِيٌّ حَتَّى يَرَى مَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ، ثُمَّ
يُخِيرُ.

*Innehû lem yukbâd nebiyyün hattâ yerâ
mak'adehû mine'l-cenneti sümme yuhayye-
ru.*

“Hiç şüphe yok ki hiçbir peygamberin ruhu cennetteki yeri kendisine gösterilmeden kabz olunmaz; gösterilir de yine serbest bırakılır.”

Buhârî, Müslim, Ahmed b. Hanbel Hz. Aişe *radiyallahu anhâ* anamızdan rivayet etmiş; Allah şefaatine nâil eylesin.

“Ey peygamberim, ey sevgili kulum, ey vazifemi emrimi insanlara tebliğ edip de benim kendisine verdiğim vazifeyi yapan kıymetli kulum! İşte bak, cennetteki yerin şurası. Nasıl istersin? ‘Hayatta biraz daha yaşamak mı istiyorsun yoksa artık buraya gelecek

misin?’ diye muhayyer bırakılır, ruhu kabz olunur. Cebir yok, zorlama yok; ikram var. ‘İstersen yaşa dilersen cennetteki yerin burası.’ diye gösterilir.”

“Hiçbir kul nerede öleceğini bilmez.”⁶ diye âyet-i kerîme var ya; genellikle bilmezler de, Allah’ın sevgili kulları bilir, işaretlerinden anlar. Cebrail *aleyhisselam* her sene Peygamber Efendimiz’e Kur’ân-ı Kerîm’i bir defa okurdu. Ramazan’da şöyle bir devrederdi. Vefatı senesinde iki defa okudu. Oradan anladı ki bu iş tamam oluyor. Yani Allah işaretlerinden bildirir.

Bir de *Tezkiretü’l-evliyâ*’da güzel bir rivayet var: Süfyân-ı Sevrî hazretleri büyük fakih, büyük alim, ârif, zarif, kıymetli kimse, Allah’ın sevgili kulu. Abdullah b. Mübarek de benim çok kıymet verdiğim, çok sevdiğim, âşıklısı olduğum bir mübarek alim. Abdullah b. Mübarek, Süfyân-ı Sevrî’nin meclisine gidermiş. Süfyân-ı Sevrî de -kendisi büyük alim, mezhep sahibi, kendisinin Sevriye mezhebi var- onun meclisine gidermiş. Tevazuya, ilim sevgisine bak! Sevap kazanmak için bildiği bir

---

⁶ 31/Lokman, 34.

şey olsa da tekrar etmek için. Ne kadar güzel!

Abdullah b. Mübarek zengin, mücahit, tüccar, hadisçi, mutasavvıf, cömert. Her türlü güzel sıfatı var; her an hayran olunacak bir kimse. Hepimizin onun hayatını okuması lazım. Süfyân-ı Sevrî bir gün gitmiş, Abdullah b. Mübarek'in dersini dinlemiş. Ondan sonra;

“Ey Abdullah! Bundan sonra ben senin dersine, meclisine gelmiyorum; bu son. Senin konağındaki terbiyesiz cariyeler bana laf attılar; ‘Hadi gel, seninle evlenmeye hasretiz, yanımıza gelsene.’ dediler.” demiş, sinirlenmiş, çıkmış.

Abdullah b. Mübarek yanındakilere; “Vefatı yakın, hûrîleri görmüş.” diyor. Çünkü benim konağımda cariyeler yok. Hûrîleri görmüş, hûrîler onu cennete çağırıyor. Durumu oradan anladı; ötekisi farkında değil. Mübarek'in cariyeleri kendisini çağırıyor sanıyor. Halbuki hûrîler çağırıyor. Tabi Abdullah b. Mübarek bu sözden hemen anlamış. Kendisinin konağında ona öyle laf atacak cariye yok ki, huriler olduğunu anlamış. “Bekleyin, vefatı yakın.” diyor. Ondan sonra vefatının habere-

rini getiriyorlar. Cenaze namazını kılıp âhirete selametliyorlar.

Onun için Allah, sevgili kullarına bildirir.

Bildirmeye kâdir mi?

Kâdir.

Bildirir mi?

Bildirir.

Kimse mâni olabilir mi?

Olamaz. Bazısına bildiriyor. O kimse; “Yarın, öbür gün” diye haber verebiliyor.

Allah bizi mü'min-i kâmiller olarak âhirete göçenlerden eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
4 Şa'bân 1410 / 01.03.1990
İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

